

CRÍTICA DE MÚSICA CLÀSSICA

Delicatessen

Lina Tur i Enrico Onofri

Lloc i data: Festival de Torroella de Montgrí. Fundació Vila Casas (2/VIII/2018)

JORGE DE PERSIA

Des del punt de vista de l'observador, el concert que comentem és una petita joia en el panorama estiuenc de la clàssica, que ens acostava als temps de consolidació de llenguatges "nacionals" que la historiografia ha volgut qualificar, erròniament, com a "nacionalisme", barrejant en aquest sac a noms com Albéniz, Granados, Falla, o Bartók i Kodály, només perquè els protagonistes pertanyen a territoris marginals dels països que escriuen la història. El "nacionalisme" és un sentiment i no una categoria estètica.

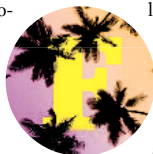
Des de temps de la postguerra dels anys 20 diversos músics europeus comencen a utilitzar i aprofundir en els recursos dels llenguatges musicals populars apartant-se del fàcil recurs de la cita superficial, i tractant aquestes fonts i les seves essències amb llenguatges del seu temps, ja substanciats a l'obra de Debussy a França i per acostar-nos a Espanya, Albéniz i la seva *Iberia*.

Els russos havien formulat les seves propostes sustentades –com en el cas de Mussorgsky– en les maneres antigues russes, que tant van impressionar Debussy. I en aquest corrent trobem d'alguna manera l'Stravinsky de *Le Sacre* i al Falla de *Le Tricornet*. I anys més tard de la mà dels estudis de la musicologia comparada, alguns músics rellevants surten a recórrer el camp documentant el cant popular. Així ho fan a Hon-

gría Bartók i Kodály, pioners en això de portar els resultats dels seus estudis a la música de concert, i fins i tot a la pedagogia. I en aquest camí ens trobem amb, per exemple, els 44 duos de violí de Bartók, que vam escoltar a Torroella en una versió molt subtil de la mà de dos intèrprets de molta experiència amb el violí barroc com Enrico Onofri i Lina Tur.

Les petites peces de Bartók (el conjunt dura uns 50 minuts) conjuguen un mètode d'ensenyament de dificultats del violí estructurats sobre temes populars que no són la simple cita, sinó els seus trets essencials. Són subtils, com petits dolços que es dilueixen ràpidament en degustar-los, i els seus finals no són abruptes, sinó en molts casos molt sensibles, com allunyant-se, per donar lloc a la peça següent. Són petites danses, divertiments, algun joc de bordons que rememoren les cornamuses, sensible utilització de la corda baixa en tècniques d'execució que s'acosten a les populars.

I per això aquest formidable

PERE DURAN / NORD MEDIA

Enrico Onofri i Lina Tur durant el concert

duo va saber donar via a diferents maneres de tocar, amb subtils d'arc, amb un curós joc de contrapunt i cuidant els passatges harmònics, dobles cordes, plans, en fi, rítmica... i subratllant la sensibilitat dels intèrprets perquè van saber donar vida a subtils artefactes, miniatures del contrapunt, cuidant els plans sonors i donant a la musicalitat original del popular tot el seu caràcter: un petit gran concert.●